

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Ivana Palatková: Sukcesní změny na mladém opuštěném poli

Bakalářská práce Ivany Palatkové se zabývá rozbořem vegetace dvou různě starých stádií na opuštěném poli na území NP Podyjí. Autorka se zaměřila na srovnání celkového složení vegetace a výskytu semenáčků na sukcesních plochách. Rovněž založila pokus s výsevem semen druhu *Quercus petraea* a *Pinus sylvestris*, jehož výsledky však zatím nebylo možno vyhodnotit a v práci nejsou uvedeny.

Až na drobné výjimky je práce přehledně dělena do kapitol a podkapitol. Autorka přečetla i poměrně rozsáhlý soubor prací k danému tématu (sukcese a sukcese na opuštěných polích), seznámila se s některými ekologickými metodami a zpracováním dat.

Práce má rozsah 23 stran plus 2 stánky příloh.

K práci mám následující zásadnější připomínky.

- Seznam literatury na konci práce je velmi kusý - v práci je citováno 44 prací, které nejsou vůbec uvedeny v seznamu literatury, naopak 6 prací v seznamu není citováno v textu.
- K úvodu: Informace jsou někde nelogicky řazené a navzájem nepropojené. U popisu lokalit je hodně podrobný popis NP Podyjí (až zbytečně), zejména geomorfologická a geologická charakteristika lokality, naopak samotná charakteristika samotné studované lokality (úhor + okolí) je poměrně stručná, ztrácí se v popisu NP.
- Chybí obecnější cíl práce – zdůvodnění, proč se autorka zabývala právě tímto tématem, proč si vybrala zrovna tuto lokalitu, příp. k čemu budou výsledky sloužit
- K metodice: Proč je výskyt semenáčků vztahován k vzdálenosti od kraje pole a ne od lesa, příp. roztroušených dřevin? V práci bych uvítala podrobnější náčrt plochy s vyznačením okolí a rovněž schéma uspořádání pokusu – umístění snímků a dosévaných ploch a systém mapování semenáčků – z popisu není zcela jednoznačný. Rovněž by se hodilo do přílohy zařadit tabulku s fytoecologickými snímky.
- V diskusi jsou občas citovány zkušenosti z jiných prací bez srovnání se zkušenostmi autorky.

Dále mám několik drobnějších připomínek a otázek (prosím autorku o zodpovězení otázek):

Str. 1, 4 - zmínky o ekologii obnovy jsou v textu vytrženy z kontextu (1.věta kapitoly 1.1., poslední odstavec kapitoly 1.2), bez další návaznosti a propojení na text či výsledky práce.

Str. 3 – „Především starší pole...mají důležitý ekologický význam.“ Jaký?

Str. 4 – „Cíl 1: připravit si podmínky pro další výzkum“ Co autorka plánuje za další výzkum? Dále v textu o tom už nejsou zmínky.

Str. 6 – u klimatických údajů chybí teplota

Str. 8 – v popisu lokality chybí rozloha ploch (je ve výsledcích)

Str. 9 – Výsev 150 + 50 semen se týká všech 5 ploch v rámci orané/neorané části nebo jen jedné plochy?

- Proč nebyla data transformována (z %) a proč byly z analýz vyřazeny méně početné druhy?

Str. 11, 12 – ve výsledcích chybí údaje o mechovém patře

- chybí počet semenáčků *Rosa canina*

Str. 13 – komentář k ordinačnímu diagramu neodpovídá – v grafu je podobné zastoupení trav i vytrvalých bylin na orané i neorané části pole, nikoliv výrazně odlišné, jak tvrdí autorka

Str. 14 – druhy *Artemisia vulgaris* a *Calamagrostis epigejos* nejsou tak docela druhy typické pro pozdější sukcesní stádia

Str.15 - Tab. 1 - názvosloví druhů se uvádí jen podle jednoho zdroje, tedy podle Klíče, ne dle „Co tu kvete?“ Tabulku bych zařadila do přílohy a to pouze jako seznam druhů a životních forem; zkratky druhů stačí zapsat přímo k popisku obrázku a to jen u těch druhů, které jsou zaneseny v ordinačním diagramu (obr.3)

Str. 16 – obr. 5 - zastoupení jednotlivých skupin rostlin se týká pokryvnosti nebo počtu druhů?

Str. 17 – Autorka předpokládá vliv mikrostanoviště na uchycení semenáčků dřevin. Zaznamenala nějaké rozdíly ve výskytu semenáčků na přeoraném poli? Rovněž je citován vliv dostupnosti vody a umístění semen v půdě, ale chybí zde diskuse. Jaké zkušenosti má autorka s těmito faktory na studované lokalitě?

Str. 19 – „Největší vliv na vývoj rostlinného společenstva má doba od opuštění.“ Nejde o regresi, ale o korelaci, čas je spíš komplexní faktor, zahrnující v sobě více jiných faktorů.

- V jakém časovém měřítku uvažuje autorka o raných, středních a pozdních sukcesních stádiích na polích?
- Jaký způsob šíření semen předpokládá autorka u druhů dřevin nalezených v podobě semenáčků?
- Které rostliny (byliny) se podle autorky dostaly na pole z okolí a které ze semenné banky? Zvažovala autorka mapování výskytu druhů v okolí úhuru?
- Předpokládá autorka semenný déšť i u *Quercus petraea* a *Rosa canina*?

I přes zmíněné nedostatky autorka osvědčila schopnost sebrat data, zpracovat je a porovnat s výsledky jiných prací. Práci navrhuji ke schválení s hodnocením velmi dobře.

V Českých Budějovicích dne 1.6.2007

Konvalinková

Mgr. Petra Konvalinková